

KATEDRA GERMANISTIKY
Posudek na magisterskou diplomovou práci

Autor: Ing. Hana Héniková

Titul (česky/německy – anglicky):

Das Sprachbild der Frau im Deutschen und im Tschechischen. – Linguistic Picture of Woman in German and in Czech

Konzultant: prof. PhDr. Libuše Spáčilová, Dr.

Hodnotící kritéria	% podíl na celkové	hodnocení 1,0–4
Téma:	10%	1
Metodologie:	25%	2,3
Vytvoření korpusu a jeho analýza:	25%	2,7
Použití odborné literatury:	15%	1
Struktura a forma:	15%	1,5
Bibliografický aparát:	10%	1
Celková známka před obhajobou:		1,825

Témata pro obhajobu, průběh obhajoby:

1. Charakterisieren Sie die wichtigsten Parallelen und Unterschiede zwischen dem amerikanischen und dem osteuropäischen Kognitivismus / der amerikanischen und der osteuropäischen kognitiven Linguistik.
2. Stellen Sie kurz die Grundvorstellungsschemata im Bereich *Frau* in den beiden untersuchten Sprachen vor.
3. Wie entwickelten sich die Stereotype in den wichtigsten Lebensetappen der Frau im Deutschen und im Tschechischen?
4. Kam es im Laufe der Jahrhunderte zum Bedeutungswandel im Wortfeld *Frau* / *žena*?
5. Gibt es metaphorische Bezeichnungen im Wortfeld *Frau* / *žena* in beiden Sprachen? Kommen sie in Sprichwörtern vor?
6. Vergleichen Sie die Ergebnisse Ihrer Untersuchung in den beiden Sprachen. Gibt es Unterschiede?

Cítí-li konzultant/oponent*) potřebu vyjádřit se k práci či k průběhu obhajoby verbálně, nechť tak prosím učiní zde (příp. na přiloženém archu)

Předložená diplomová práce čítá 118 stran a sestává ze čtyř kapitol, resumé v němčině a češtině, seznamu použité odborné literatury a použitých slovníků a z anotace. Představuje jeden z možných pohledů do oblasti jazykového obrazu ženy na pozadí dvou jazyků –

němčiny a češtiny. Diplomantka se podrobně seznámila s vybranými pracemi doc. Ireny Vaňkové z FF UK, která je známou představitelkou „pražské školy“ v oblasti zpracování tématu *Jazykový obraz světa* a která vychází z prací polských kognitivistů; diplomantka převzala i její metodologii. Kromě studií Ireny Vaňkové jí byly k dispozici práce polských odborníků a několik diplomových prací vzniklých pod vedením I. Vaňkové. Použila také dostupné práce Lakoffa, Johnsona a Schwarzové-Frieselové i studií jiných lingvistů.

Práce je vypracována pečlivě, diplomantka vhodným způsobem využila odbornou literaturu. Při hledání jazykového obrazu *ženy* vycházela ze slovníků, a to ze slovníků klasických, jednojazyčných i dvojjazyčných, a ze slovníků různých typů frazeologismů. Výchozím krokem diplomantce bylo slovní pole *Frau*, které našla u Wernera Königa. Nepovažovala za nutné toto slovní pole rozšiřovat, což je škoda, protože by se jistě dalo najít více příkladů pojmenování ženy v jazykovém obrazu, obzvláště těch, která jsou dnes aktuální. Poté pojednala o lemmatech z Königova slovního pole *žena* v německých a českých slovnících. Za pozitivní lze považovat fakt, že šlo nejen o slovníky současné, ale také o slovníky z 19. století, v nichž se jazykový obraz ženy poněkud odlišoval od obrazu dnešního. Škoda, že se diplomantka nevěnovala ve větší míře také označením ženy, která představují metaforická pojmenování, neboť i ta patří k jazykovému obrazu a mohla být např. součástí frazeologismů. V teoretické části práce totiž o metafoře diplomantka podrobně pojednala. Za nedostačující je možno považovat i shrnutí obsahu lemmat ve slovnících (s. 73), kdy jsou v podstatě tato lemmata zopakována, aniž by byla pozornost věnována obsahu těchto lemmat. V závěrečné části práce chybí důkladné srovnání jazykového obrazu ženy v němčině a češtině

Otázky v rámci obhajoby, na něž by měla diplomantka odpovědět (viz úvodní pasáž), v podstatě charakterizují oblasti, u nichž by bylo žádoucí, aby se jim v práci podrobněji věnovala.

Práce je psaná vcelku dobrou němčinou, drobné nedostatky nesnižují velkou měrou celkovou úroveň.

Závěr: Na základě uvedených skutečností **doporučuji** předloženou práci k obhajobě.

Podpis konzultanta: